

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för samhällsvetenskaper

1FL009 UVK-kurs: Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap i förskolan, 7,5 högskolepoäng

Social relations, conflict management and leadership in preschool, 7.5 credits

Huvudområde

Utbildningsvetenskap

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för samhällsvetenskaper 2012-08-13

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2012

Förkunskaper

1FL001 Förskolan - barns första skola

1FL002 Lek, lärande och omsorg i förskolan

1FL003 Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period I eller motsvarande

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- beskriva och problematisera hur barns skiftande livsvillkor kan påverka sociala relationer samt kunna relatera dessa frågor till kulturella och samhälleliga aspekter
- redogöra för teorier om grupper och grupprocesser och problematisera detta i relation till grupperns heterogenitet och till samhällets normer och värden
- beskriva och diskutera kommunikation och kommunikationsprocesser relaterat till sociala relationer
- redogöra för teorier om mellanmännsliga konflikters uppkomst och dynamik samt tillämpa metoder för konflikthantering
- redogöra för hur arbetet mot diskriminering och kränkande behandling kan förstås och organiseras i förskolan
- redogöra för och tolka hur olika teorier om ledarskap kan relateras till den pedagogiska praktiken samt problematisera organisations- och ledarskapsformer inom förskolan

Innehåll

Kursens innehåll syftar till att belysa skilda livsvillkor relaterat till sociala relationer i såväl samhället som i förskolans verksamhet, hur konflikters uppkomst och dess dynamik kan förstås samt organisations- och ledarskapsformer inom förskolan.

I kursen problematiseras de villkor under vilka relationer skapas, hur olika livsvillkor kan påverka individen och hur dessa kan ta sig uttryck i förskolan. Kunskaper om skiftande livsvillkor i samhället relateras till demokrati, rättigheter, inflytande, delaktighet samt likabehandling. I kursen behandlas ledarskap utifrån ett intersektionellt perspektiv, särskilt fokus läggs på klass, genus och etnicitet. Här belyses också samhällets syn och ideal, vilket innebär att värden, normer och normalitet lyfts fram.

I kursen behandlas mellanmänsklig kommunikation, konflikters uppkomst och dynamik samt metoder för konflikthantering. I kursen tas arbete med likabehandlingsfrågor upp och hur man kan förstå och bemöta diskriminering och kränkning.

I kursen behandlas även andra arenor än förskolan som kan vara viktiga för barns relationsskapande såsom livsstil, medier, fritid och familj och hur dessa hänger samman med barns sociala relationer.

Professionsbas och professionell progression

Den studerande utvecklar sin professionsbas genom att utveckla förståelse för och kunskap om förskolan som social miljö, sociala relationer och hur olika livsvillkor kan ta sig uttryck i förskoleverksamhet. I kursen reflekterar den studerande också över olika perspektiv på ledarskap och organisation samt konflikthantering och likabehandling.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Den studerandes kunskapsutveckling och lärande kommer till uttryck i skriftlig och muntlig kommunikation och kunskaper, förståelse, färdigheter och förmågor prövas kontinuerligt utifrån utbildningens mål. Studenterna fördjupar sin kunskap och sitt vetenskapliga förhållningssätt genom att dels genomföra intervjuer och dels utifrån begrepp och teorier som behandlas i kursen beskriva och analysera såväl kvantitativa som kvalitativa data.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppuppgifter och forumspel. Digital teknik används som redskap i lärandet.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Examination sker genom aktivt deltagande på seminarier samt genom workshop, gruppredovisningar och hemtentamen.

Oavsett examinationsform är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygsätts.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle inom ramen för ordinarie terminstid.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till studenterna. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studenten

Kursen ingår i förskolläraryrket

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Aspelin, Jonas (2010). *Sociala relationer och pedagogiskt ansvar*. Malmö: Gleerup, (168 s). ISBN: 978-91-40-66888-2.

Barnombudsmannen (2007). *Klara, färdiga, gå!: om de yngsta medborgarna och deras rättigheter : Barnombudsmannen 2007*. (182 s). ISBN: 978-91-87448-31-7.

Buckingham, David. (2006) Is there a digital generation? In: David Buckingham & Rebekah Willatt (red) (2006). *Digital Generations: Children, Young People and New Media*. Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah, NJ, (s 1-13). ISBN: 978-0805859805.

Byréus, Katrin (2010). *Du har huvudrollen i ditt liv: om forumspel som pedagogisk metod och frigörelse och förändring*. Stockholm: Liber (s 7-40 samt s 76-113). ISBN: 978-91-47-09976-4.

Edling, Christofer & Liljeros, Fredrik (red.) (2010). *Ett delat samhälle: makt, intersektionalitet och social skiktning*. Malmö: Liber, (184 s). ISBN: 978-91-47-09042-6.

Eidevald, Christian (2011). *"Anna bråkar!": att göra jämställdhet i förskolan*. Stockholm: Liber, (222 s). ISBN: 978-91-47-09952-8.

Jenner, Håkan (2004). *Motivation och motivationsarbete: i skola och behandling*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. (s 15-31). ISBN: 91-85128-81-3

Ledarskapets vägar. (2008). Solna: Fortbildning AB/Förskoletidningen, (64 s). ISBN: 978-91-7091-223-8.

Lunneblad, Johannes (2009). *Den mångkulturella förskolan: motsägelser och möjligheter*. Lund: Studentlitteratur, (146 s). ISBN: 978-91-44-04091-2.

Nilsson, Björn (2005). *Samspel i grupp*. Lund: Studentlitteratur, (valda delar). ISBN: 91-44-04354-6.

Riddersporre, Bim (2010). *Ledarskap i förskolan*. I: Riddersporre, Bim & Persson, Sven (2010). *Utbildningsvetenskap för förskolan*. Stockholm: Natur & Kultur, (s 212-227). ISBN: 978-91-27-12111-9.

Skolverket (2012). *Allmänna råd och kommentarer för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*. Stockholm: Fritzes, (57 s). ISBN: 978-91-87115-32-5.

Thornberg, Robert (2006). *Det sociala livet i skolan: socialpsykologi för lärare*. Stockholm: Liber, (valda delar). ISBN: 91-47-05348-8.

Öhman, Margareta (2009). *Hissad och dissad: om relationsarbete i förskolan*. Stockholm: Liber, (255 s). ISBN: 978-91-47-09366-3.

Aktuella styrdokument för förskolan, se www.skolverket.se

Artiklar/kompendium tillkommer.